

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske

Na osnovu člana 64. stav 5., člana 254. stav 3., člana 260. tačka a) i člana 301. tačka d) Zakona o tržištu hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 92/06) Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, na sjednici od 26.01. 2007. godine, donijela je

PRAVILNIK O TRGOVANJU HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se uslovi i postupak trgovanja hartijama od vrijednosti koje su registrovane kod Centralnog registra hartija od vrednosti a.d. (u daljem tekstu: Registar), u skladu sa odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Zakona).

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika shodno se primjenjuju na:

- a) trgovanje hartijama od vrijednosti koje su emitovane u postupku privatizacije državnog kapitala,
- b) trgovanje hartijama od vrijednosti koje su emitovane putem javne ponude, u skladu sa odredbama člana 43. stav 3. Zakona,
- v) trgovanje hartijama od vrijednosti koje su emitovane putem privatne ponude, u skladu sa odredbama člana 46. stav 1. Zakona,
- g) trgovanje akcijama simultano osnovanih akcionarskih društava,
- d) trgovanje javno emitovanim hartijama od vrijednosti neposredno između berzanskih posrednika,
- đ) trgovanje akcijama u postupku preuzimanja akcionarskih društava, u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava,
- e) prenos hartija od vrijednosti po osnovu razmjene, poklona, pozajmljivanja i drugih pravnih poslova u skladu sa ovim zakonom,
- ž) nabavljanje hartija od vrijednosti za potrebe obračuna i poravnanja poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.

P – TRGOVANJE NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU

Član 3.

(1) Na organizovanom tržištu trguje se hartijama od vrijednosti iz člana 4. tačke a), b), v) i ž) ovog Pravilnika, u skladu sa Zakonom, propisima Komisije za hartije od vrijednosti republike Srpske (u daljem tekstu: Komsija) i pravilima berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta.

(2) Bliže uslove za prijem i uvrštenje hartija od vrijednosti, kao i metode trgovanja hartijama od vrednosti, svojim pravilima propisuje berza ili drugo uređeno javno tržište.

Član 4.

(1) Privatizacioni investicioni fond obavezan je da hartijama od vrijednosti iz svog portfelja, trguje na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, privatizacioni investicioni fond može prodavati akcije prihvatanjem ponude za preuzimanje u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, s tim da se na ponudu za preuzimanje akcija, koje je fond stekao ulaganjem vaučera, može javiti pod uslovom da je prethodno dao nalog do opoziva za prodaju akcija na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, po cijeni koja nije veća od cijene date u ponudi za preuzimanje.

Član 5.

(1) Društvo za upravljanje privatizacionim investicionim fondom obavezno je da, u slučaju prodaje hartije od vrijednosti iz portfelja fonda na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, dostavi berzi, odnosno drugom uređenom javnom tržištu i depozitaru fonda, pismeno obavještenje o namjeri prodaje hartija od vrijednosti najkasnije pet dana prije dana unošenja naloga za prodaju u berzanski sistem trgovanja, sa sljedećim podacima:

- a) naziv privatizacionog investicionog fonda, odnosno društva za upravljanje,
- b) naziv emitenta, oznaka i količina hartija od vrijednosti kojom namjerava da se trguje,
- v) datum kada će se nalog za prodaju unijeti u berzanski sistem trgovanja ili sistem trgovanja drugog uređenog javnog tržišta.
- g) broj hartija od vrijednosti i cijenu po kojoj će hartije biti ponuđene na prodaju.

(2) Od obaveze izvještavanja iz prethodnog stava ovog člana izuzeta su trgovanja hartijama od vrijednosti koje su uvrštene u berzansku kotaciju, kao i hartijama od vrijednosti kojima se uzastopno trgovalo na najmanje posljednjih pet dana trgovanja na slobodnom berzanskom tržištu.

(3) Društvo koje ne izda nalog za prodaju hartija od vrijednosti nakon obavještenja iz stava 1. ovog člana ili dati nalog za prodaju opozove, obavezno je o tome pismeno obavijestiti Komisiju, sa obrazloženjem, u roku od sedam dana od dana najavljenog trgovanja.

(4) Berza, odnosno drugo uređeno javno tržište obavezni su da, obavještenje iz stava 1. ovog člana, učine dostupnim svim članovima putem informacionog sistema, prvi radni dan nakon prijema obavještenja.

Član 6.

(1) Društvo za upravljanje ne može dati prodajni nalog sa skrivenom količinom i nalog sa rasponom i odstranjenjem neizvršene količine, prilikom trgovanja hartijama od vrijednosti iz portfelja privatizacionog investicionog fonda.

(2) Prilikom prodaje hartija od vrijednosti iz portfelja privatizacionog investicionog fonda berzanski posrednik se mora pridržavati sljedećih pravila:

- a) nalog za prodaju hartija od vrijednosti kojima se trguje metodom periodičnih aukcija obavezan je da unese u BST najmanje 30 minuta prije otvaranja tržišta,
- b) nalog za prodaju hartija od vrijednosti kojima se trguje metodom kontinuiranog trgovanja obavezan je da unese u BST najmanje 30 minuta prije otvaranja tržišta, s tim da u otvorenom tržištu ne može unositi nalog za prodaju po nižoj cijeni od cijene iz naloga prije otvaranja tržišta.

Član 7.

Za prijem na berzu ili drugo uređeno javno tržište i na trgovanje hartijama od vrijednosti, u slučaju emisije novih akcija po osnovu isplate dividende, po osnovu pretvaranja rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital u skladu sa zakonom, kao i prilikom spajanja, podjele, konverzije ili denominacije – shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika koje se odnose na hartije od vrijednosti koje su emitovane putem javne ponude.

Član 8.

Prijem na berzu ili drugo uređeno javno tržište i na trgovanje hartijama od vrednosti koje emituje ili za koje su garant entiteti, Brčko Distrikt ili Bosna i Hercegovina, vrši se bez posebnih uslova i ograničenja.

III – TRGOVANJE IZVAN ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA

Član 9.

(1) Trgovanje hartijama od vrijednosti stečenim privatnom ponudom (član 46. stav 1. Zakona) obavlja se nakon isteka roka od najmanje jedne godine od dana upisa u Registar, na osnovu kupoprodajnog ugovora zaključenog u pisanoj formi i ovjerenog od strane nadležnog organa.

(2) Prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti stečenih iz prethodnog stava vrši se upisom u Registar, u skladu sa pravilima Registra.

Član 10.

(1) Trgovanje akcijama simultano osnovanih akcionarskih društava i akcijama iz novih emisija akcionarskih društava nastalih simultanim osnivanjem, koje su u cjelini otkupili postojeći akcionari, obavlja se u skladu sa statutom i osnivačkim aktom akcionarskog društva, na osnovu kupoprodajnog ugovora zaključenog u pisanoj formi i ovjerenog od strane nadležnog organa.

(2) Prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti stečenih iz prethodnog stava vrši se upisom u Registar, u skladu sa pravilima Registra.

Član 11.

(1) Javno emitovanim hartijama od vrijednosti može se trgovati neposredno preko berzanskih posrednika (blok transakcije/poslovi), ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) ako se radi o transakciji za račun berzanskog posrednika i jednog klijenta ili za račun samo dva klijenta;
- b) ako je vrijednost transakcije najmanje 500.000 KM;

(2) Uslove za zaključivanje blok transakcija, svojim pravilima propisuje berza ili drugo uređeno javno tržište.

(3) Uz nalog za prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti koje su predmet blok posla, obavezno se prilaže potvrda banke o izvršenom plaćanju cijene hartija iz blok posla.

(4) Hartije od vrijednosti iz portfelja privatizacionog investicionog fonda ne mogu biti predmet blok transakcija.

Član 12.

(1) Prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti po osnovu poklona vrši se na osnovu ugovora zaključenog u pisanoj formi i ovjerenog od strane nadležnog organa.

(2) Ugovor o poklonu može se zaključiti:

- a) između roditelja i djece, bračnih drugova i poklonodavca i unuka,
  - b) između drugih lica, samo u humanitarne svrhe i ukoliko je poklonoprimac obrazovna, socijalna, vjeska, humanitarna ili druga slična ustanova ili institucija.
- (3) Prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti po osnovu poklona vrši se upisom u Registar, u skladu sa njegovim pravilima.

Član 13.

(1) Hartije od vrijednosti mogu se nabavljati na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, za potrebe obračuna i poravnanja poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, a na sljedeće načine:

- a) pozajmljivanjem hartija od vrijednosti i
- b) kupovinom od strane Registra.

(2) Pozajmljivanje hartija od vrijednosti može se vršiti samo za potrebe poravnanja poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, kada na računu prodavca za čiji račun je sklopljen posao, nema hartija od vrijednosti koje su bile predmet posla ili ih nema u dovoljnoj količini.

(3) Ako berzanski posrednik koji je na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu zaključio posao prodaje hartija od vrijednosti za račun prodavca koji nema hartija od vrijednosti koje su bile predmet posla ili ih nema u dovoljnoj količini, ne obezbijedi nedostajuće hartije od vrijednosti pozajmljivanjem od drugih berzanskih posrednika, Registar pokreće postupak prinudne kupovine i o tome obavještava Komisiju.

Član 14.

(1) Poslovi pozajmljivanja hartija od vrijednosti mogu se zaključivati samo između berzanskih posrednika.

(2) Izuzetno od prethodnog stava, hartije od vrijednosti može uzimati i davati u zajam i kastodi banka, ako ima saglasnost svog klijenta - vlasnika hartija od vrijednosti.

Član 15.

Pozajmljivanje hartija od vrijednosti vrši se na osnovu ugovora o zajmu hartija od vrijednosti koji se zaključuje u pisanoj formi i kojim se zajmodavac obavezuje da će zajmoprimcu prenijeti u svojinu određenu količinu određene vrste i klase hartija od vrijednosti jednog emitenta, a zajmoprimac se obavezuje da će istu količinu iste vrste i klase hartija od vrijednosti istog emitenta, vratiti zajmodavcu u roku od petnaest dana od zaključenja ugovora o zajmu hartija od vrijednosti i platiti zajmodavcu ugovorenu naknadu.

Član 16.

Uslove, postupak pozajmljivanja, način kupovine hartija od vrijednosti od strane Registra, kao i druga pitanja od značaja za nabavljanje hartija od vrijednosti za potrebe obračuna i poravnanja poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, utvrđuje Registar.

IV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Berzanski posrednici, Banjalučka berza a.d. i Registar obavezni su da najkasnije do 30. juna 2007. godine izvrše usklađivanje svojih opštih akata sa odredbama Zakona i ovog pravilnika.

Član 18.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o trgovanju hartijama od vrijednosti (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 11/02, 21/03, 112/03, 19/06 i 54/06).

Član 19.

Ovaj pravilnik objaviće se u “Službenom glasniku Republike Srpske” i stupa na snagu u roku od 8 dana od dana objavljivanja.

Broj: 01-XLIX-264/07
Banja Luka,
26. 01. 2007. godine

Predsjednik
Komisije za hartije od vrednosti
Miodrag Jandrić